

Jændte disse Instrumenter. Det kan ganske vist blæse og regne i Kjøbenhavn, men det kan ogsaa blæse, regne og storme udenfor Kjøbenhavn, og somme Læder kan man udenfor Kjøbenhavn meget bedre faae fat paa, hvorledes Vindens Retning og Styrke er. Jeg veed ikke, om det ærede Medlem vil paastaa, at der ikke er Kjendskab til Søret og Vexellære udenfor Kjøbenhavn. Hvad skal en stakkels Skibsfører sige, naar han kommer til England og andre Lande og skal benytte sin Søret? Hvorledes skal han te sig med Hensyn til Haveri, Bodmeri og deslige. Er der det ærede Medlem, at det da kunde nytte, at han vilde sige: Havde jeg bare været i Kjøbenhavn, saa havde jeg vidst det. Sa den Viden vil ikke nytte meget, thi han strander ikke saa let i Kjøbenhavn, men andre Steder: Hvad hjælper det at have Kundskab om Søretten der, naar det gaar ud af Hovedet, naar de komme udenfor Kjøbenhavn? Med Hensyn til det i § 2 i det forelagte Lovforslag Ansørte gjælder det Samme. Hvad nytter det at have Kjendskab til en Maskine, saafremt han, idet han kommer udenfor Trekroner og skal benytte Maskinen, ikke er i Stand dertil? Nei det ærede Medlem gaar vist feil i Byen ved sine Bemærkninger, og det vil ikke lykkes ham at faae lavet sin Navigationshøjskole for at træffe ufornuende Sømand fra alle Kanter i Landet ind til Kjøbenhavn for at lære de Sag, som der ganske vist hører Dygtighed, Omhu og Klid til at lære de unge Mænd, men som dog ikke ere uoverkommelige, for hvem der alvorlig vil fremme den Slags Forhold. Det ærede Medlem kan ganske vist finde overordentligt Behag i Kjøbenhavnslivet — det er muligt, at han er ganske slabt derfor —, men det er ikke sagt, at Kjøbenhavn derfor er det bedste Sted til Undervisning for Landets Sømand.

Rofod: Som ærede Medlemmer ville have lagt Mærke til, og som i alt Fald den ærede Minister ikke har taget feil i, har jeg aldeles ikke rettet noget Angreb imod Navigationskolerne som Navigationskoler, men jeg hævdede, at Undervisningen gennem Skolernes 3die Afdeling i Genhold til Styrmandslovens § 11 efter Sagtyndiges Dom i Almindelighed kunde betragtes som Gumbug. Det er en meget stærk Yttring, det skal jeg indrømme, og med det personlige Kjendskab, jeg har, vil jeg naturligvis ikke kunne afgjøre, hvorvidt den er berettiget, men jeg har i den Retning for mig de bedste Sagtyndige, som man i dette Niemed kan forlange. Det ærede Medlem kunde altsaa have sparet sig alle sine Vittigheder. Blandt alle de Ting, som han omtalte lige saa godt kunde ske udenfor Kjøbenhavn som her i Kjøbenhavn, var — han sagde omtrent noget Lignende, om han end ikke brugte de Ord — at man ligesaa godt kunde gjøre Blæst og bruge Vind udenfor som i Kjøbenhavn, og det kan han have Ret i. Jeg undskylder imidlertid, at det

ærede Medlem har udbredt sig saa meget om disse Indretninger, da det i Grunden er at værne om sin egen Nede. Da jeg fremsførte mine Yttringer, tænkte jeg ikke paa noget Andet end selve Sagen i Almindelighed. Det er sandt, at al høiere grundigere, videre gaaende Undervisning fører til et bedre Resultat, naar den drives paa en større Lærestalt, der kan forsynes med ganske anderledes udføgte Kræfter, end det er muligt, naar man stiller det Hele i smaa Skoler. Jeg vil blot spørge, om der, hvis vi havde den polytekniske Lærestalt adskilt i 5 til 7 understøttede Gymnasier og Universitetet ligeledes adskilt i en Enes Skoler med et Par Lærere eller tre ved hver, kunde være Tale om, at Undervisningen kunde naae den Fylde, som naar disse Institutioner ere samlede paa eet Sted? Efter min Overbevisning er det Samme Tilfældet ved Seminarierne. Vi vilde ikke faae disse Skikkelser fra Seminarierne, hvis her kun var et eneste pædagogisk Fakultet i Danmark forbundet med Universitetet. Det vilde give en helt anderledes Udvikling og et helt anderledes Syn paa Tingene og Tilværelsen, end man faar i disse smaa Kaserner, som kaldes Seminarier. Nei, jeg hævder i det Hele — og det laa paa Bunden af mine Udtalelser før — at man skal samle Undervisningen i store Lærestalter, som kunne skaffe sig ganske anderledes Lærere; og disse ere tilstede i langt rigere Maal i Kjøbenhavn end andetsteds. Her kunne de faas af første Rang, men de andre Steder maa man nøies med Lærere af anden, tredje, fjerde eller femte Rang. Det ærede Medlem maa imidlertid ingenlunde optage dette som noget personligt Nærgaende imod ham; jeg har villet tale et Ord til Bedste for en virkelig grundig Sømandsundervisning i Landet, men jeg har ingenlunde talt af et saa smaaligt Hensyn, som at ville gaa den private Skoleindustri ind paa Livet.

Berg: Maatte jeg faae Ordet endnu en Gang?

Formanden: Under Forudsætning af Thingets Samtykke — vil jeg give det ærede Medlem Ordet.

Berg: Det slaas altsaa fast, at det ærede Medlem har kaldt en Undervisning, som Statens Autoriteter have givet de bedste Vidnesbyrd, Gumbug. Han har ikke kunnet stole paa sit Kjendskab, og deri gjør han fuldkommen Ret; thi han vidner ved enhver Udtalelse, han figer af den Slags, at han slet ingen Kjendskab har til Forholdet. Men han figer, at han stoler paa Sagtyndige, som ere ham paalidelige. Men fordi de ere ham paalidelige, derfor vilde de dog, hvis han trak dem frem, blive meget upaalidelige Sagtyndige; thi dersom nu en saadan Sagtyndig kommer og figer, at i Kjøbenhavn har man Lærere